

4 / 2009 ROČNÍK XXXIII

REUNION

ČASOPIS VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO – BOHEMIA

SVATÝ OTEC BENEDIKT XVI. NAVŠTÍVÍ ČR

Bože, náš nebeský Otče, děkujeme Ti, že nás navštíví Svatý otec Benedikt XVI.

Ved' nás svou láskou, abychom se dobře připravili na setkání s tím, kdo řídí celou církev. Abychom ho přijali jako Marta a naslouchali mu jako Maria, když je navštívil Kristus.

Dej nám: ať se zpevní naše víra, abychom pozorně naslouchali jeho slovům, ať se s nadějí otevřou naše srdce, neboť nám jistě přináší dobrou zvěst, ať se rozhoří naše láska, aby se u nás cítil dobře.

Dopřej nám, abychom mu mohli ukázat mnoho dobrých činů a udělali mu tím radost. Dej, aby dny, které v naší vlasti stráví, byly pro něho i pro nás a celou společnost přínosem a povzbuzením.

*Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.
Amen.*

Chci vás touto cestou opět po nějaké době srdečně pozdravit. I když osobního kontaktu není pro vzdálenost Ostravy od Prahy mnoho, přesto se snažím plnit svou funkci duchovního převora alespoň v modlitbě za vás a vaše konání.

*V těchto dnech představuje Karmelitánské nakladatelství český překlad nové encykliky Svatého Otce Benedikta XVI. **Caritas in veritate**. Jedná se o dokument sociálního charakteru. Je všude přijímán velmi pozitivně a jsem přesvědčen, že i čeští čtenáři, mezi které patří jistě i rytíři sv. Lazara, v něm najdou dostatek impulsů k rozvažování. Někdy se říká, že církev vlastně až do konce XIX. století zapomínala na sociální otázky. Je pravdou, že teprve sociální encyklika papeže Lva XIII. **Rerum novarum** dala podnět k hlubšímu zamýšlení nad problémy nového industriálního světa. Následníci Lva XIII. pokračovali v rozvíjení sociálních myšlenek, Pius XI., Jan XXIII., Pavel VI. Papež Jan Pavel II. připojuje hned tři dokumenty: **Laborem exercens** z roku 1981, **Sollicitudo rei socialis** z roku 1987 a **Centesimus annus** z roku 1991. Nyní navazuje Benedikt XVI. s encyklikou **Caritas in veritate**.*

To ale neznamená, že by církev minulosti nepamatovala na sociální oblast. Je třeba připomenout všechny kláštery i ve středověku, kde se nejen rozvíjelo vědecké poznávání, ale každý klášter měl svůj okruh sociálně slabých, o které se vzorně staral. Konec srpna nám v liturgickém kalendáři připomíná svátek svatého krále Ludvíka. Vpravdě rytířský král, který si bral ochranu poutníků v posvátných zemích za své. I to byla vlastně sociální myšlenka. Ochrana bezbranných, chudých, pocestných. Když se člověk zamýšlí nad možnostmi života středověkého krále, může tohoto svatého jen obdivovat. Klidně si mohl užívat svého pohodlí, sloužících měl asi dost, klidně mohl hodovat se svými přáteli – měl jistě dost přátel i čeho k hodování, ale přesto pamatuje na ty, kteří potřebují jeho pomoc. Na nás dnes je, abychom zcela vědomě vyhledávali ty, kteří jsou potřební. Ať už to je hospic nebo nějaké jiné konkrétní zařízení, ale i taková „maličkost“, jako jsou povodně a neočekávané pohromy. I tady je prostor.

Já využívám této příležitosti, abych poděkoval všem dárcům z řad rytířů sv. Lazara, kteří pamatovali na pomoc těm, kteří byli postiženi u nás na Novojičínsku a Jesenicku. Díky za pomoc. Přeji vám všem, aby i ty drobné pomoci v oblasti sociálního citění přinášely radost vaši srdcím. A nezapomeňme na zásadní slovo Ježíšovo: cokoliv jste udělali těm nejmenším, mně jste udělali.

Přeji vše dobré a ze srdce žehnám

+ František V. Lobkowicz
Biskup ostravsko-opavský,
duchovní převor Českého velkopřevorství

V tomto článku bych se rád věnoval jiným záležitostem, než je letní žurnalistická kampaň, do které byl náš Řád nepřímo a neopodstatněně zatažen – ostatně stanovisko, které jsme sdělili veřejnosti, je v plném znění otisknuto na jiném místě našeho Reunionu.

O to více si uvědomuji, jak medializované případy zaměstnávají řady lidí, kteří se jimi zabývají. Není naší ambicí jakkoliv ovlivňovat politické a veřejné dění. Nikdy tomu tak nebylo a současná situace nám může být pouze potvrzením důvodů, proč je správné stát stranou těchto akcí. Již od prvopočátků vzniku našeho Řádu za branami Jeruzaléma jsme byli předurčeni k tiché a pokorné službě bližním. Jakou asi mocenskou ambicí mohli mít členové Řádu, sami nemocní leprou a starající se o ty, kteří na tom byli ještě hůře? Právě tyto úvahy mě vedou k výzvě, abychom se více a účinněji semknuli na tom, co je naším posláním – službě potřebným. Pokud si pozorně přečtete zprávy z jednání Velké rady, pokud si uvědomíte, co vše děláme na poli charitativním, sami se nejlépe ujistíte o tom, že svoji úlohu a pozici chápeme správně. Je to velké cvičení v pokoře, která nám všem chybí (bojuji s tím stejně, jako každý z nás).

Jsem osobně nadšený z toho, že se během prázdnin podařilo dotáhnout tolik kvalitních projektů, které jsme dlouhodobě a pozorně připravovali. Je to nejen otázka odsouhlasené změny stanov, ale zejména obrovská aktivita spolubratří z Moravy, kde vzniká zásluhou p. Pavla Ondráčka potenciálně velmi silná skupina pomocníků. A to je zároveň impuls k formálnímu ustavení Lazariánské pomoci, jejíž členové již ve významném počtu poprvé veřejně vystoupí při zajištění zdravotní služby v rámci návštěvy Svatého Otce Benedikta XVI. v Brně. Tak se skloubí role Marie i Marty v pochopení, lásce a službě bližním.

Je to také dokončení práce cfr. Roberta Šímy na přípravě alternativních internetových stránek, cílených na potenciální dárce a sponzory. Je to aktivita našich členů v terapeutické komunitě Magdaléna a na mnoha dalších místech, například čerstvě významný příspěvek patronátnímu Dětskému domovu v Hoře svaté Kateřiny na nový automobil, předaný spolubratry ze Rtišovic. Mnozí naši členové se svými skutky ani nechlubí a o to usilovněji naplňují své poslání služby.

Všem vám, kteří takto přispíváte ke zdaru našich aktivit, patří znovu a znovu velký dík. Vždyť všichni děláme svoji činnost bez nároku na odměnu, dobrovolně a nezištně. Díků proto není nikdy dost.

Těším se na setkání s vámi všemi na Generální kapitule našeho Českého velkopřevorství, kde jistě budeme mít možnost mnohé věci důkladně prodiskutovat a stanovit si tak další směry do budoucna.

*Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli Českého velkopřevorství*

Co má společného Řád sv. Lazara a p. Hasler?

Počátkem srpna se všechna hlavní tištěná a internetová média (Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF Dnes, Týden a Právo) začala zajímat o Toskánsko. Což o to, krajina je tam krásná, pokud by ovšem causa nebyla ovlivněna tím, že zde v pronajaté vile trávili svou dovolenou přední čeští politici, průmyslníci a lobbyisté. Avšak ani politické názory našich členů, ani chování politiků nejsou tím, co by měl Řád veřejně komentovat.

Zástupci médií však objevili, že za celou transakcí stojí lichtenštejnský podnikatel Markus M. Hasler. V pátrání po dalších podrobnostech o něm zjistili, že je uváděn jako představitel Řádu sv. Lazara, resp. jeho národní jurisdikce v Lichtenštejnsku. Nyní se ovšem začaly dít věci ... Se žádostí o vyjádření jsme byli několikrát denně kontaktováni redaktory, kteří se snažili zjistit jak Markus M. Hasler vypadá, jak na nás působil, co má společného s Řádem, zda podpis, který byl publikován v novinách na smlouvě je opravdu jeho, atd. Telefonní hovory a e-maily mezi novináři a velkým kancléřem J. E. hr. Philippe Piccapietrou, naším velkopřevorem J. E. Janem hr. Dobrzenským a mnou nebraly konce. Případ sice během několika dní zmizel z novinových stránek, přesto považujeme za vhodné informovat naše členy a příznivce o tom, co tedy s p. Haslerem máme společného. Nejvýstižnější odpověď je „nic“. Řečeno slovy V+W, nemáme s ním společného „nic na druhou“.

Markus Hasler vystupoval v letech 2002 – 2004 jako představitel Lichtenštejnské jurisdikce, která v té době měla stabilně 2-3 členy. Zúčastnil se z toho důvodu setkání v Johannisbergu, mezinárodní kapituly v Torontu a možná ještě nějakých dalších jednání. S Českým velkopřevorstvím nijak Lichtenštejnci nespolupracovali. Někdy v průběhu roku 2005 pak opustil Pařížskou obedienci. Od těch dob s ním nemáme žádné kontakty a není důvodu, aby v těchto souvislostech byl Řád sv. Lazara více zmiňován. Je to osoba, která „s námi seděla po určitou dobu v jednom vlakovém kupé“...

Velký kancléř hr. Piccapietra nás informoval, že p. Hasler byl později policejně stíhán se svým společníkem v USA. Jeho podnikatelské aktivity v Evropě a také v Čechách mapují žurnalisté. Z pohledu Českého velkopřevorství jsme tedy k jeho osobě již vše řekli, a pokud by bylo nutné, měli by se k němu spíše vyjadřovat vyloučení bývalí členové, reprezentovaní tiskovým mluvčím p. Němcem, který se potřeboval vyjádřit 9. srpna – ovšem nikoliv k podstatě věci, ale jako obvykle proto, aby veřejnosti sdělil, že padouchy a podvodníky jsme my. Není bohužel žádným tajemstvím, že Maltská obediencia řádu v Čechách vznikla právě z takovýchto lidí. Zároveň stojí za zmínku, že J. E. velkopřevor několikrát na stránkách Reunionu prokazatelně varoval před tím, aby se činnost v Řádu sv. Lazara nestala pláštěm pro soukromé podnikatelské a komerční aktivity.

Závěrem zbývá s politováním konstatovat, že od r. 1990, kdy Řád znovu začal působit v Českých zemích, jsme se nasetkali s takovým zájmem médií, pokud jde o naše humanitární projekty. Je to škoda, protože jsme vybudovali hospic, který nyní úspěšně slouží potřebným. Jsme partnery Nemocnice v Měšicích, Dětské psychiatrické léčebny v Opařanech, Dětského domova v Hoře sv. Kateřiny, centra Klokánek v Brně a v celé řadě případů nezištně působíme na poli pomoci potřebným (kromě jiného letos například také okamžitou sbírkou na pomoc obětem zemětřesení v Abruzzo). Angažujeme se na poli kultury, vzdělávání a duchovní obrody (Svatojakubská cesta, Mariánský sloup, ...). Do těchto projektů jsme za posledních pět let kromě svého času, energie a osobního nasazení investovali skoro 1 250 000 Kč. Řád za poslední čtyři roky zachránil 60 000 lidských životů v uprchlickém táboře Kebriyah v Etiopii.

Budeme jednou velmi šťastni, pokud naše média někdy projeví zájem o aktivity Řádu na poli humanitárním.

Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli Českého velkopřevorství

Jednání Velké rady 15. července 2009

- ◆ Jednání proběhlo podle plánu jednání Velké rady ČVP. Přítomní zahájili jednání společnou modlitbou za zdar návštěvy Svatého Otce v České republice. Jednání Velké rady ČVP se zabývalo zejména:
 - ◆ Revizí přidělených úkolů jednotlivým členům Velké rady – zde byl konstatován pokrok v jednotlivých dílčích úkolech a upřesněny pokyny a termíny pro další činnost. Jednalo se např. o přípravu stanov Lazariánské pomoci podle návrhu spolubratří z Brna, uspořádání archivu ČVP, umístěného u kancléře, apod.
 - ◆ Dále se Velká rada zabývala přípravou sponzorského večera a Generální kapituly Českého velkopřevorství.
 - ◆ J. E. velkopřevor rozhodl o zařazení chev. Miroslava Hozy a chev. Leo Ge do kategorie neaktivních členů k 1. lednu 2010 na jejich vlastní žádost. Zároveň velkopřevor poděkoval oběma spolubratřím za dlouholetou loajální a aktivní činnost pro České velkopřevorství. Oba spolubratři zůstanou s ČVP i nadále v přátelském kontaktu a připraveni v čase potřeby přijmout některý z konkrétních úkolů.
 - ◆ Dále byly projednány kroky k zajištění účasti členů Pražské komendy na tradiční pouti na Skalku a následující setkání s klienty komunity Magdaléna. Velká rada zároveň velmi vstřícně schválila návrh chev. Kamila Kaliny na zapojení ČVP do programu European Action on Drugs s tím, že chev. Kalina zaštití tento program.

Jednání Velké rady 19. srpna 2009

- ◆ Jednání se uskutečnilo podle plánu, nepřítomného velitele Severočeské delegace zastoupil cfr. Alan M. Uhura.
- ◆ Změna stanov, schválená na Generální kapitule 2008 na Velehradě je připravena v paragrafovaném znění k předložení na Ministerstvu vnitra. K dalšímu jednání ohledně stanov byl Velkou radou zplnomocněn chev. Pavel Kavinec. Velká rada zároveň děkuje chev. P. Kavinkovi za precizní úpravu stanov, které nyní jsou zcela kompatibilní s mezinárodními zvyklostmi i tuzemskými potřebami Řádu.
- ◆ Bailli informoval o prvních výsledcích navázané spolupráce s p. Pavlem Ondráčkem, kterého Řádu doporučil chev. Ivan Koláčný. V koordinaci s baillim byly projednány možné okruhy spolupráce. Jedná se o navázání smluvního partnerství s Vyšší odbornou školou zdravotní v Brně. Návrh smlouvy Velká rada projednala a schválila jej. Dále Velká rada pověřuje p. Pavla Ondráčka řízením dalších aktivit studentů a dobrovolníků v rámci vznikající Lazariánské pomoci a jejího prvního vystoupení během návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v Brně. Velká rada zároveň děkuje chev. Ivanu Koláčnému za doporučení p. Ondráčka jako kandidáta do Řádu a veškerou činnost, kterou odvedl v tomto úkolu.
- ◆ Velká rada schválila program a všechny kroky, které byly přijaty k zajištění Generální kapituly 2009 v Praze. Ta se bude konat 18. – 19. září 2009, jak bylo usneseno na kapitule 2008. Po dokončení kalkulace a stanovení výše účastnického poplatku bude úplná informace distribuována všem členům a zároveň jako příloha Reunionu 4/2009
- ◆ Bailli prezentoval neveřejnou verzi internetových stránek, zaměřených na dárce, www.zelenykriz.cz Jedná se o výsledek intenzivní práce cfr. Roberta Šímy, který jejich zřízení navrhl a po technické stránce také realizoval. Textové části a komunikaci s patronem p. Jiřím Strachem zajistil chev. Vanke. Členové Velké rady vysoce hodnotí provedení a obsah stránek, které se tak mohou stát velmi dobrým nástrojem pro fundraising. Zároveň je užitečné, že se do stránek dají poměrně lehce přidat další informace, případně způsoby získávání prostředků. Velká rada prosí cfr. Šímu o urychlenou aktivizaci stránek pro veřejnost. Zároveň budeme stránky prezentovat na Generální kapitule. Autoru nápadu, cfr. Robertu Šímovi patří velký dík za realizaci.
- ◆ Cfr. Alan Uhura informoval o oslavách 50. výročí vzniku Domova důchodců v Jindřichovicích pod Smrkem, jehož je ředitelem. Velká rada prosí chev. Antonína Schauera, aby ČVP na oslavách reprezentoval. Zároveň bude poslán blahopřejný dopis.

Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli Českého velkopřevorství

Let 447 Air France

připomínkou jednoty lidského rodu

Bc. Jakub Holman

Různé problémy i katastrofy provázejí lidský rod každodenně, častokrát aniž si je plně uvědomujeme. Permanentně sledujeme kupříkladu zprávy o autonehodách a mnohdy je vnímáme už jako samozřejmost. Občas se však stane, že dojde ke katastrofě skutečně širokého rozsahu a tehdy zprávy obíhají celý svět. Tu poslední z nich představuje let 447 společnosti Air France. Katastrofa, která tentokrát nepostihla jeden určitý národ nebo oblast. Na palubě letu byli cestující mnoha různých národností i sociálních statutů: irský doktor, řecký námořník, budoucí titulární císař Brazílie... Tento let jako by říkal, že nedotknutelným není nikdo, včetně nás, kdož jsme sledovali podrobnosti o celém neštěstí. A touto svojí zvláštní smutnou podstatou nás upozorňuje na to, kým jsme.

Při každém neštěstí se české úřady a média snaží zjistit, zda se mezi oběťmi nenachází také nějaký Čech. Zjišťovalo se i tentokrát a všichni si oddechli, že tomu tak nebylo. Je to pochopitelné. Členové vlastní rodiny nám jsou vždy těmi nejbližšími a rodina je základním kamenem celé lidské společnosti.

Ovšem jsou naši sousedé skutečně takovými cizinci? Na palubě letadla byl také brazilský princ Pedro Luis, čtvrtý následník brazilského císařského trůnu a třicátý pátý následník francouzského královského trůnu, z rodu Orléans-Braganza. Dnes jen málo víme o tom, kolikrát tento rod spojil své pouto právě s českou zemí. Ženou prvního brazilského císaře Pedra I. se stala členka české královské rodiny, princezna Marie Leopolda Habsbursko-Lotrinská. Další generace v Čechách několikrát pobývala, což u některých členů rodu vedlo k osvojení českého jazyka. Krevní pouto bylo dále posíleno, když si vnuk Pedra II. vzal za ženu českou hraběnku Marii Alžbětu Dobrzenskou z Dobrzenicz. V rodě brazilského následníka tedy putuje i česká krev.

Připomíná nám to zdánlivě neviditelnou jednotu lidského rodu, která se posiluje tím, jak putujeme historií. Jednota lidského rodu, která je tvořena svazky předků. I my můžeme být spojeni s našimi předky, ať už prostřednictvím tradice, důsledků skutků minulosti, anebo také, protože jsme křesťané, modlitbou.

A protože jsme křesťané, můžeme jít ještě dále a vědět o jednotném původu lidstva, o jednotě stvoření, na jehož počátku i konci spočívá Bůh. Bůh jako Otec všeho stvoření. Máme-li všichni společného Otce, jsme též všichni bratři a sestry.

Vnímáme tak pojem „bratrství“. Nikoli jako prázdňé politické heslo, ale jako vzájemné pouto, jenž může mít mnoho podob, ale jehož středobodem je láska.

Proto bychom my křesťané nikdy neměli podceňovat nebo snad dokonce přehlížet problémy za hranicemi našeho vlastního domu, s tvrzením: „nemáme dost sil na vyřešení všech problémů doma, tak co se starat ještě o ostatní...“. Každý dle svých schopností a možností... Byť třeba jen modlitbou za zemřelé bratry havárie letu 447.

DŮSTOJNÝ ŽIVOT VE STÁŘÍ

Změny v péči o seniory a nabídka nových sociálních služeb, část 4.

Bc. Alan Maria Uhura, SBLJ

POKRAČOVÁNÍ PŘEHLEDU SLUŽEB DPS A DZR Z MINULÉHO ČÍSLA:

c) pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu:

1. pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek – typická činnost při svlékání a oblékání; zákon počítá, že klient může používat k sebeobsluze i pomůcky usnadňující tyto činnosti, tj. tyč na prádlo, podávací kleště na oděvy, zapínač knoflíků, navlékač ponožek a bot, aj.

2. pomoc při přesunu na lůžko a vozík – pomoc při manipulaci za pomoci jednoho nebo i více zaměstnanců; za pomoci pomůcek – otočné sedátko, zvedák, el. zvedací židle, manipulační popruhy a pásy, aj. Tato činnost je velmi riziková jak pro klienta – riziko pádu, tak pro zaměstnance – poškození zad, zvýšená zátěž na páteř.

3. pomoc při vstávání z lůžka, ulehání, změna poloh – pomoc zaměstnancem samotným, nebo za použití el. zvedacího podhlavníku nebo roštu matrace; posuvné desky a pásy, zvedák.

4. pomoc při podávání jídla a pití – využití jídelních desek na lůžko, jídelní podnos, polohovací jídelní deska spojená s nočním stolem, příprava a nakrájení jídla, mixáž nebo mletí stravy; podávání pití v upraveném nádobí, s použitím brčka, hrníček s víčkem, podávání jídla lžící, aj. Podávání jídla do sondy je zatím málo užívané a bude vyžadovat praxi. Možná to i přinese rozpory mezi sestrami a pečovatelskými, či a do jaké míry je to kompetence.

5. pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru – doprovod klienta po chodbě, za použití chodítka, holí. Jde i o vhodné uspořádání prostoru a doplnění madel, sedadel pro vlastní pohyb klienta.

d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu:

1. pomoc při úkonech osobní hygieny – schopnost klienta se sám umýt, nebo s pomocí služby. Předpokládá se, že některé činnosti klient zvládá sám. Jde i o pravidelnou výměnu inkontinentních pomůcek, mytí zubů, čištění zubní protézy, stříhání prstů, ošetření zrohovatělé kůže, aj.

2. pomoc při základní péči o vlasy a nehty – pomoc nebo umytí vlasů, jejich česání, fénování, stříhání nehtů. Odborná péče o nehty – manikúra a ani barvení vlasů nespádají do kompetence zaměstnanců.

3. pomoc při použití WC – doprovod, převoz klienta na toaletu, posazení na mísu; ošetření po použití toalety; také pomoc při používání klozetového křesla na pokoji klienta, použití podložní mísy, aj.

e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:

1. podpora a pomoc při využití běžně dostupných služeb a informačních zdrojů – hlavně služeb v přirozeném prostře-

dí (pošta, kino, knihovna, kadeřnictví), výstavy, kulturní aktivity; čtení tiskopisů a časopisů, sledování televize a rádia, práce na internetu, aj.

2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob – pomoc při zavolání telefonem, zaslání telegramu, sms, napsání dopisu. Navázání nebo pomoc při vyhledání žijících příbuzných při ztrátě kontaktu, podpora při řešení litetého rozporu mezi příbuznými. Vždy je nutno zachovat postoj neutrality a nezájatosti.

f) *sociálně terapeutické činnosti* – jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních činností a dovedností podporujících sociální začleňování osob. Činnosti, které podpoří samostatnost a zájem o okolí – nácvik šití, čtení, oblékání, psaní textů a cvičení podpisu, aj.

g) *aktivizační činnosti*:

1. volnočasové a zájmové aktivity - vyšívání, malování, práce na zahrádce, práce ve skleníku, psaní pamětí, golf, jízda na koni, petang, košíkářství, výroba papíru, aj. Podpořit to, co měl klient rád, nebo dělal ještě v domácím prostředí, a mělo to pro něj význam. Tuto jedinou službu neposkytuje a negarantuje DZR.

2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím – výlety, setkání s rodinou, dovolená s rodinou a přáteli, kontakt s životním partnerem, návštěva pietního místa, kostela, sboru.

3. nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností - motání klubíček, cvičení prstů, chůze v chodítku, jízda na vozíku, nácvik najíst se příborem, nácvik pití, aj.

h) *pomoc při uplatňování práv, zájmů a obstarávání osobních záležitostí* – pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a osobních zájmů. Opět zde musíme zachovávat postoj neutrality. Jinak jde o pomoc při vystupování na úradech, soudech, dědictví, projednávání příspěvku na péči, průkazu ZP, ZTP, ZTP/P. Případné obhajování práv klienta vůči rodině, příbuzným, kteří se domáhají klientova majetku, dědictví, peněz, vydědění, aj.

Výše uvedené služby poskytují (mimo jediné podskupiny) jak Domovy se službou DPS, tak DZR. U jiných služeb se úkony mohou lišit. Za ubytování, úklid, praní a další provozní služby platí klient maximálně 180 Kč. Za celodenní stravu (min 3x denně) 150 Kč, z toho maximálně oběd za 75 Kč včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy.

Výše uvedené služby poskytují (mimo jediné podskupiny) jak Domovy se službou DPS, tak DZR. U jiných služeb se úkony mohou lišit.

Za ubytování, úklid, praní a další provozní služby platí klient maximálně 180 Kč. Za celodenní stravu (min 3x denně) 150 Kč, z toho maximálně oběd za 75 Kč včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy.

Za služby c) až h) platí klient z příspěvku na péči.

(pokračování příště)

Šlechtic v diplomatických službách republiky

Zdeněk HAZDRA

František hrabě Bořek-Dohalský (1887–1951)

Diplomacie bývala v dobách habsburské monarchie téměř výlučně doménou šlechty. Předurčovalo ji k tomu její kosmopolitní postavení, široké společenské styky, znalost jazyků, bohatství a kulturní zázemí. Přestože v důsledku rozpadu Rakousko-Uherska definitivně ztratila své výsadní pozice a ocitla se na okraji politického života, dveře do diplomatických služeb československého státu se jí zcela neuzavíraly. Z jejích řad se vítali ti jednotlivci, kteří se s přesvědčením přimykali k národu. Tak například hned po první světové válce dal své jméno k dispozici republice Max Lobkowitz, časem získal ministr zahraničí Edvard Beneš pro svůj úřad Františka Schwarzenberga. A podobně jako Lobkowitz vstoupil hned v zárodcích republiky do jejího diplomatického sboru František Bořek-Dohalský.

Nejstarší ze sourozenců Dohalských přišel na svět 5. října 1887 v Přívozci u Domažlic. Stejně jako jeho mladší bratři Antonín a Zdeněk se stal chovancem Akademie hraběte Straky, jež poskytovala vzdělání dětem z chudých šlechtických rodin. Vystudoval pražské malostranské gymnázium. Následně se zapsal na právnickou fakultu české univerzity. Po jejím absolvování získával první zkušenosti jako místodržitelství úředník. Se vznikem Československa však jeho profesní dráha rychle stoupala. V květnu 1919 byl jmenován domažlickým okresním komisařem, ale už za necelý rok poté, v únoru 1920, započal svoji působnost na ministerstvu zahraničních věcí.

První mezinárodní štače ho očekávala od září 1920 v Londýně, kde jako legační tajemník setrval více než tři roky. Nicméně svoji stěžejní, v podstatě životní diplomatickou misi zahájil 1. března 1927 ve Vídni. Až na přestávku způsobenou druhou světovou válkou tu prožil dlouhých 15 let. Začínal jako legační tajemník I. třídy, ovšem brzy se vypracoval na odborového radu, posléze legačního radu II. třídy a vrchního odborového radu. V meziválečném období patřil k nejdůležitějším osobnostem československého vyslanectví. Hned několikrát je řídil po delší čas sám coby chargé d'affaires. Do oblasti jeho působnosti spadaly zvlášt-

Diplomat František Bořek-Dohalský, po 2. světové válce první československý vyslanec ve Vídni.

tě politicko-právní otázky. Noblesním vystupováním a důvěryhodností si dokázal získat jak oblibu českých krajanů, tak přízeň vídeňských úřadů a členů ostatních legací.

V té době byl Dohalský už podruhé ženatý. První žena Milada (roz. Krafferová, dcera bývalého domažlického okresního hejtmána a později místodržitelství rady Gustava Kraffera) zemřela 30. října 1919, když jejich synovi Jiřímu bylo pouhých pět let. Časem našel František pro syna „novou“ maminku. V červenci roku 1927 se oženil s

Věrou Baxantovou, jejíž švagr, dr. Vladimír Víšek, se stal později protokolárním šéfem státního prezidenta Emila Háchy. Dohalského druhá žena si přivedla rovněž jednoho syna z předchozího manželství. Společně se snažili dětem vytvořit útulný domov. Rodina za otcova působení ve Vídni žila pohromadě a obě děti studovaly na tamních školách českého školského spolku Komenský.

Rakouským politickým ovzduším 20. a 30. let prostupovalo neustálé napětí, jež vyvrcholilo v březnových dnech 1938 anšlusem k Německu. Do roka Hitler stanul i v Praze. František Bořek-Dohalský neváhal za sebe a syna Jiřího podepsat deklaraci české šlechty ze září 1939. Přibližně osm desítek česky cítících příslušníků šlechtických rodů dalo tímto krokem jasně najevo sounáležitost s českým národem v odporu proti německé okupaci. Dohalský nepochybně předpokládal, že tento krok nenechají nacisté bez povšimnutí. Spolu se svými dvěma bratry se zapojil do odboje. Všichni tři také skončili v německých věznicích a koncentračních táborech. František nakonec jako jediný z této bratrské trojice válku přežil – po téměř třech letech strávených (od léta 1942) v koncentračním táboře Dachau.

Ačkoliv o návratu do diplomacie příliš neuvažoval, na výslovné přání ministra zahraničí Jana Masaryka, blízkého přítele rodiny Dohalských a Františkova spolužáka z malostranského gymnázia, přece jen nastoupil zpět do zahraničního úřadu, který ho vyslal jako prvního československého poválečného diplomatického zástupce do jemu důvěrně známé Vídně. V hlavním rakouském městě byl přátelsky přijat jak u tamních státních činitelů a spojeneckých zástupců, tak mezi vídeňskými krajanými, kteří si ho dobře pamatovali z předchozích let.

S nastolením mocenského monopolu KSČ v roce 1948 se u Dohalského dostavily obavy z dalšího směřování rodné země. Poúnorový vývoj mu dozajista nepřidával na zdraví, které se stále zhoršovalo. Nakonec byl 1. února 1949 přeložen z Vídně do Prahy a zanedlouho, k 30. dubnu 1949, penzionován. Odchod do výslužby přijal vzhledem k politické situaci s úlevou. Na exil nepomýšlel. Chtěl dožít doma.

Avšak klidného odpočinku si mnoho neužil. V průběhu roku 1950 pozatýkala StB zaměstnance Kanceláře prezidenta republiky blízké bývalému prezidentu Benešovi. Mezi zajištěnými figuroval i Jiří Bořek-Dohalský, jediný Františkových syn. Na základě obvinění z trestného činu velezrady a vyzvědačství ho Státní soud v Praze dne 6. dubna 1951 uznal vinným a podle zákona č. 231 na ochranu lidové demokratické republiky odsoudil k trestu odnětí svobody ve výši 17 let. Jeho otec se vynesení rozsudku nedožil. Krátce po Novém roce 1951, kdy byl Jiří Dohalský již držen ve vazbě, zemřel na srdeční příhodu. Žádost Jiřího manželky Josefy, aby se mohl účastnit – i za předpokladu, že bude provázen bezpečnostními orgány – pohřbu svého otce, byla zamítnuta. Jiří Dohalský následně strávil ve věznicích a pracovních táborech komunistického Československa – od pražského Pankráce, přes plzeňské Bory, Jáchymov, REUNION 4/2009

František Bořek-Dohalský se svojí švagrovou Annou, manželkou žurnalisty Zdeňka Bořka-Dohalského.

Příbram a Leopoldovem konče – plných 10 let. Propuštěn byl v roce 1960. Nežádoucí třídní původ se též negativně promítl do životů jeho čtyř synů Václava (1941-2004), Jiřího (1943-2005), Antonína (1944) a Zdeňka (1948-1975), kteří měli zamezen přístup k vyššímu než učňovskému vzdělání. Jak vidno, totalitní režimy 20. století poznamenaly životy Dohalských vskutku měrou vrchovatou – a nechaly je vypít kalich plný utrpení, zklamání a bolesti, stejně jako odhodlání, hrdinství a čestnosti až do samého dna...

Zdeněk Hazdra (nar. 1983)

Vystudoval historii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde je v současné době doktorandem, přednáší a vede výběrový seminář o šlechtě v moderních dějinách. Pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů, ve kterém se zabývá především dějinami protektorátu Čechy a Morava a protinacistickým odbojem. Koordinuje projekt dokumentace popravených Čechoslováků v Berlíně-Plötzensee a zároveň výzkum mapující osudy šlechty českých zemí v časech dvou totalitních režimů 20. století. Historické tematice se věnuje i na poli uměleckém. Ve spolupráci s herci Alfredelem Strejčkem a Bořivojem Navrátilem a kytaristou Štěpánem Rakem připravil na motivy Čapkových Hovorů s T. G. Masarykem hudebně-literární pořad „Hovory v mlčení“, který je v repertoáru Lyry Pragensis.

IN MEMORIAM FERDINAND MENČÍK Z MENŠTEJNA

Chev. Menčík (s dýmku) s Radslavem hr. Kinským v roce 1999

V pondělí 19. července 2009 zemřel náhle ve věku 93 let významný člen Českého velkopřevorství JUDr. Ferdinand Menčík z Menštejna, GCLJ, GCMLJ.

Jeho otec, JUDr. Alexander Menčík, byl právníkem, právní praxi zahájil roku 1907 u zemského soudu ve Vídni. S pozdějším olomouckým arcibiskupem, tehdejším poslancem Antonínem Stojanem, podporoval národnostní uvědomění vídeňských Čechů. Později byl přeložen k zemské správě do Brna (1908), o rok později byl povolán k okresnímu hejtmanství v Uherském Hradišti. Právě za svého působení v Uherském Hradišti se seznámil s Tomášem Baťou a záhy začal externě pracovat i pro jeho firmu. Jeho sestra Marie (22. 6. 1893 – 27. 2. 1954) se roku 1912 vdala za Tomáše Baťu. Alexander Menčík byl okresním hejtmanem v Kroměříži, Třebíči a Olomouci. Dosáhl titulu vládního rady, ale po zřízení Protektorátu odešel na vlastní žádost do výslužby. V květnu 1939 se přestěhoval do Zlína, kde nastoupil do sekretariátu generálního ředitelství Bati. Nejprve zastával funkci náměstka předsedy dozorčí rady, v listopadu 1940 se stal jejím členem až do května 1945, kdy byl jako člen rodiny Baťů vyložen. Po roce 1948 emigroval a 14. 7. 1973 zemřel. Je pochován v Lower Kings Wood v Londýně.

Děd Ferdinanda Menčíka byl známým českým kulturním historikem na přelomu 19. a 20. století, zastával funkci

kustoda dvorní knihovny ve Vídni, kde byl profesorem české řeči a literatury na vídeňské univerzitě.

Ferdinand Menčík, člen Řádu sv. Lazara se narodil 9. února 1916. Působil jako osobní asistent Jana Bati. Poté, co v r. 1948 odešel z republiky, působil pro něj mimo jiné také ve Washingtonu jako personální šéf pro celý svět, a vyslán byl i do tak exotických zemí jakými jsou Brazílie, Peru nebo Chile (kde navíc čelil právě kritickému období dramatických změn a převzetí moci generálem Pinochetem). Zodpovídal za obchod na území celé Jižní Ameriky, žil na Novém Zélandu, v Anglii a později dlouhá léta v Paříži. O svém životě v Baťovském impériu napsal poutavou knihu: „Poskokem u Jana Bati“.

Z Paříže se znal nejen s Radslavem Kinským, ale s mnohými představiteli Řádu sv. Lazara. Členem se stal 31. října 1973, společně s Radslavem. V Českém velkopřevorství působil zpočátku jako kancléř, po r. 1986, kdy se II. velkopřevorem stal Radslav Kinský, vykonával funkci baillioho. Zároveň velmi aktivně působil ve vysoké funkci člena mezinárodní řádové vlády administrativy 48. velmistra J. V. Françoise de Cossé, vévody z Brissacu, kde byl jeho přínos zejména patrný v kontaktech po celém světě a účinném vyjednávání. Po politických změnách v bývalých socialistických zemích byl pověřen vytvořením národních jurisdikcí

tam, kde to bude možné. Je samozřejmé, že jeho aktivity započaly právě v Československu. Na své funkce rezignoval vzhledem ke svému věku v r. 2000 a dále byl členy našeho velkopřevorství prohlášen jako bailli emeritus.

Jeho manželka Eva roz. Foersterová se stala členkou Řádu v r. 1974 a byla mu celoživotní oporou. Pohřební obřad, vedený J. E. velkopřevorem Janem Dobrzenským, se uskutečnil v úzkém rodinném kruhu 24. července na pražských Olšanech, odkud byly pozůstatky převezeny ke kremaci. Ferdinand Menčík byl pohřben s úplnými pohřebními obřady v Londýně. České velkopřevorství společně s rodinou uspořádá později také zádušní mši sv. v České republice.

Čest jeho památce!

*Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli ČVP*

Píšu těchto pár slov s těžkým srdcem při vzpomínce na mého dobrého přítele a učitele, J. E. JUDr. Ferdinanda Menčíka z Menštejna, emeritního baillioho Českého velkopřevorství.

Vskutku, vzpomínky na Ferdu vždy vyvstávaly ve šťastném kontextu, neboť Ferdinand Menčík nebyl smutným mužem. Jeho živý duch a přívětivé chování byly kvalitami, které vždy zasáhly lidi při setkání s tímto výjimečným mužem. Měl vrozený smysl pro vedení a jeho autorita byla velmi respektována zde i v cizině.

Ferdinand byl živým motorem Českého velkopřevorství v exilu. Jeho vedoucí role od roku 1974 do jeho odchodu z funkcí umožnila našemu velkopřevorství s vedením v Paříži být plnohodnotnou a aktivní jurisdikcí Řádu svatého Lazara pod 47. a 48. velmistrem, jimiž byli vévodové de Brissac, otec a syn. Spolu s naším oplakávaným emeritním velkopřevorem hrabětem Radslavem Kinským, se Čechy staly činným a vysoce uznávaným jménem v Řádu a Ferdinandův přínos k životu celého Řádu byl nesmírný.

Řízení a koordinace přibližně sta Čechů rozptýlených po celém světě, bez vlastní země, byl ohromný výkon sám o sobě. Nicméně zde byl Ferdinand ve svém živlu. Jeho profesionální kvality posílené činností v Baťově firmě byly klíčem k úspěšné komunikaci a provádění charitativní činnosti v různých částech světa s naší celosvětovou sítí po jeho boku.

Chevalier Menčík mne uvedl do Řádu svatého Lazara v roce 1976 při prosté, ale emocionální investituře v Paříži. Od té doby jsme byli nepřetržitě v kontaktu pro dobro našeho velkopřevorství a moje role v té době byla také působit jako styčná osoba s Velkým kancléřstvím a reprezentovat Čechy na akcích Francouzského velkopřevorství.

Nakonec jsem se také stal mluvčím Čech na všech zasedáních Řádové vlády, která od té doby proběhla. Ano, Ferdinand byl vůdcem, ale zároveň věděl, jak delegovat úlohy. A mohu prohlásit, že být s Ferdinandem na všech těch akcích nikdy nebyla nuda.

Vzpomínám si na jeden komický příklad ze zasedání Řádové vlády v roce 1982 v Holandsku. Hlavní debata se točila kolem nové řádové konstituce. Jak je zvykem v takových diskusích, argumenty jednotlivých jurisdikcí se střetávají do té míry, že najednou vypukl velký hluk a chaos a velmistr zcela ztratil vládu nad schůzí.

Obrátil jsem se na Ferdu a ptal se, co budeme dělat. Jeho odpověď zněla „vylez na stůl a řvi STOP! tak dlouho, dokud nepřestanou“. „Jsi si jistý?“, zeptal jsem se. „Ano!“, odpověděl úsečně. Vylezl jsem tedy na stůl a nejsilnějším hlasem, jakého jsem byl mocen, jsem zařval „STOOOP!“. Stačilo jednou a slyšeli byste špendlík upadnout. Velmistr se rychle chopil řízení schůze a předsedal bez dalších problémů.

Tento incident ilustruje Ferdinandovu předvídatost v řešení krizových momentů.

V březnu 1990 se naše trojka, hrabě Kinský, chev. Menčík a já, sešla v Paříži. Na tomto setkání jsme rozhodli o přenesení velkopřevorství domů a ukončení exilu. Toto historické rozhodnutí kulminovalo v první investituře v chrámu Matky Boží před Týnem. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy jsem byl povolán nést meč do slavnosti.

Ferdinand Menčík byl a stále pro mne je monumentem. Nikdy na něj nezapomenu a nikdy neopomenu vzdát povinnou úctu jeho pomoci a podpoře, kterých jsem se od něj těšil v mém úřadě velkopřevora Českého velkopřevorství. On a hrabě Kinský ve mně živili lásku k naší vlasti a smysl pro čest sloužit, to vše s oním zvláštním českým humorem, který jinde nenajdete.

Kež jeho památka žije v srdcích a myslích všech členů Českého velkopřevorství!

*Jan hrabě Dobrzenský z Dobrzenicz, GCLJ
velkopřevor ČVP*

Ferdinand Menčík v 70. letech minulého století

Prilá vzpomínka

Robert Šíma, BLJ

Cesta do Évory a zpět...

Po několika letech od volby velmistra a Velké generální kapituly bylo opět svoláno velké setkání členů Řádu – tentokrát do portugalského města Évora. Byl jsem požádán, abych jako člen našeho velkopřevorství napsal něco o celém setkání. Celé Velké generální kapituly se účastnilo z našeho velkopřevorství celkem 10 osob, tudíž to byla historicky největší účast českých rytířů na nějaké mezinárodní rádové akci od dob konání křížových výprav.

27.5.2009 - středa

Na letišti v Ruzyni jsme dorazili všichni i přes obvyklé ranní silniční zácpy. Letadlem do Mnichova a poté do Lisabonu jsme cestovali v obsazení Petr Řehoř, Ondřej Vanke, Antonín Schauer a já. Na letišti v Lisabonu, mimochodem portugalsky nazývaném Lisbon, nás čekalo předem objednané hotelové taxi. Trvalo několik desítek minut než řidič přišel na kombinaci vhodnou pro uložení našich zavazadel do kufru limuzíny. Za necelou hodinu cesty jsme pak byli v Évore, řidič si zřejmě chtěl napravit reputaci a celou cestu nešel rychlostně pod 160 km/h. V Évore jsme se ubytovali v příjemném hotelu jménem M'AR De AR na okraji opevněné centrální části Évory. Po krátkém odpočinku jsme vyšli do ulic starého města. Brzy jsme dorazili ke zbytkům starého římského chrámu, zasvěceného bohyni Dianě – nejzápadnějšího římského chrámu v Evropě. Od něj jsme již viděli Cadaval Palace, rodinný palác a sídlo velmistra a jeho manželky Diany. Z jedné z věží na nás mával J. E. velkopřevor hrabě Dobrzenský, který zde celý den moderoval a předsedal jednání Velkého magisteria. Ve dvoře probíhala registrace. Po pozdravení známých tváří jsme se vraceli zpět na hotel. Cestou jsme se nemohli nezastavit v jedné útulné lidové hospůdce na večeri a několik sklenek místního vína se zdejší chutným sýrem.

28.5.2009 - čtvrtek

Velkopřevor a Ondřej Vanke zastupovali naše velkopřevorství od ranních hodin v paláci, kde probíhalo jednání Řádové vlády, zástupců jednotlivých národních jurisdikcí. Protože v Évore panují tropické teploty, tuto poctu Ondřejovi nikdo nezavídal. Slunce zde spaluje vše živé, co není chráněné stínem nebo stálou závlahou. Zbytek naší delegace se po včerejším únavném dnu rozhodl bránit pozice u hotelového bazénu a později podnikl nenáročnou kulturní výlety tímto starým městem. V odpoledních hodinách dorazil zbytek naší delegace a to Michael Parik s manželkou, Pavel Kavinec a Vladimír Haninger.

Večer jsme všichni společně vyrazili na společnou večeri, která se konala na nádvoří paláce. Jídlo se skládalo z několika druhů grilovaného masa a výběru příloh. Víno bylo výtečné, rovněž večerní teplota již byla snesitelná.

29.5. Pátek

Ráno se konala Velká generální kapitula. Vzhledem k značnému horku a hustotě látky našich uniforem, vhodnějších do našeho středoevropského klimatu jsme uvítali, že se konala poprvé po třech letech opět v kostele. Mohutné zdi sv. Jiří vedle paláce, osázené jako všude ve městě krásnými modrobílými dlaždicemi „azulejos“, byly úctyhodným místem pro toto zasedání. Jednací jazyk byla angličtina, z níž se občas přecházelo do francouzštiny. Vesměs se řešila finanční situace Řádu a byly prezentovány současné mezinárodní projekty – největší pozornost byla samozřejmě věnována celořádovému projektu etiopských utečeneckých táborů a zajištění pitné vody pro uprchlíky. Po kapitule následoval společný oběd na venkovním nádvoří paláce. Notně pražilo slunce, ale naše delegace se nedala a bystře obsadila jeden z kulatých stolů ve stíně stromů. Po volném odpoledni následovala večere s velmistrem ve venkovních prostorách paláce a od 22. hodiny následovala vigilie v kostele sv. Jiří.

30.5. Sobota

Po celý den probíhaly v prostorách Évorské university workshopy a to na tematické okruhy: tradice řádu, řádová spiritualita a charitativní činnost řádu. Mnoho z nás se účasti vzdalo. Ondřej Vanke se je za nás vydal v ranních hodinách prozkoumat, aby těm lenivějším mohl říci, o co všechno přišli. Po volném odpoledni následovala od 16. hodiny slavná mše sv. spojená s investiturou v katedrále. Biskupství v Évore je již od 4. století, katedrála smotná byla postavena ve 12. století a je nejrozsáhlejší katedrálou v Portugalsku. Kromě jiného jsou zde uloženy vlajky lodí, pod nimiž Vasco da Gama podnikl své objevitelské výpravy. Mše sv. proběhla pod předsednictvím duchovního protektora J. Em. kardinála László Paskie, OFM. Bylo přijato přes třicet nových členů Řádu (zejména Francouzů a Španělů) a více než patnáct členů bylo povýšeno do vyšších řádových hodností – mezi nimi obdrželi hvězdu rytíře-komtura také dva spolubratři z našich řad – Petr Řehoř a Antonín Schauer. Celá ceremonie se dala vydržet i v našich pláštích šitých do podmínek našich chladných chrámů. Po ukončení investitury následovalo společné focení. Protože někteří z nás hladověli a zízili, tak jsme se ještě před galavečeri vydali na vydatnou předvečeri s pivem, vínem, sýrem, sardinkami a dalšími pochutinami do již známé místní vlídné hospůdky, kde ovšem lidé v exotických uniformách vzbudili nevidanou pozornost. Galavečere nezklamala - zejména kvalitou místního vína. Celý večer se odehrával v režii připitků, zhlédnutí řádového klipu o pomoci v Africe, vyslechnutí několika proslovů a následně družných rozhovorů u sklenky a dobrého jídla.

31.5. Neděle

V poledne jsme opustili hotel a vydali se k domovům. Odjezd a přilet proběhl hladce.

Mezinárodní pouť smíření

Tradiční Mezinárodní pouť smíření proběhla v Hejnicích v sobotu, dne 9. května. Hejnice, staré slavné poutní místo, které má své významné místo nejen v Severočeské delegaci, ale i v rámci Českého velkopřevorství OSLJ, hostily opět mnoho poutníků z Čech, Německa a Polska. Poutě se účastnili i návštěvníci lázní z Libverdy. Slavnostní mši sv. v bazilice v bazilice Navštívení Panny Marie celebroul emeritní litoměřický biskup J. E. Mons. Josef Koukl, za asistence P. Miloše Rabana, ChLJ, který je iniciátorem těchto významných poutí, a řady dalších kněží všech tří zúčastněných národností. Bohoslužba, jak je zde zvykem, byla sloužena v latině a dalších třech jazycích. Pro plné pochopení všech textů byly pro účastníky připravené pěti patera Rabana manuály, texty modliteb i písní byly promítány zadní projekcí na velké plátno v čele kostela. Slavnostní atmosféra byla potřena krásným hudebním doprovodem chrámového sboru od sv. Antonína Velikého z Liberce. Po mši sv. se procesí vedené Mons. Kouklem odebralo do nedalekého parku ke Kříži smíření. Tam po krátké promluvě a společné modlitbě hlavní celebrant požehnal účastníkům. Následující společný oběd byl příležitostí k přátelským debatám všech účastníků se kněží a čestných hostů. Stará přátelství se obnovovala, několik nových jsme mohli uzavřít. Poutě se tradičně účastnili všichni členové Severočeské delegace, až na R. D. Michala Podzimka, ChLJ, který musel plnit své pracovní úkoly ještě ve své staré farnosti. Rozjžděli jsme se posílení na duchu, ale i na těle, dobrou krmí, kterou vždy Mezinárodní centrum duchovní obnovy v Hejnicích poskytuje. Rádi bychom v příštích letech přivítali i další členy řádu, i když chápeme, že Hejnice jsou přece jen obtížněji dosažitelné.

Antonín Schauer, KCLJ
velitel Severočeské delegace

FOTO ANTONÍN SCAUER, KCLJ

Poděkování domu Habsburg

České velkopřevorství se netají svojí loajalitou k poslednímu rakouskému císaři bl. Karlu Habsburskému. Není to pouze projev úcty k osvětlenému panovníkovi, který České země tolik miloval, ale také projev úcty k našemu řádovému patronu. V průběhu posledních let jsme několikrát věnovali článek ať již samotné postavě bl. Karla, nebo akcím, souvisejícím s oslavami v Brandýse nad Labem, které tak neúnavně organizují naši přátelé, manželé Novákoví. Reuniony, které jsou bl. Karlu věnovány, samozřejmě zasiláme také našim přátelům, Georgu Habsburg-Lothringen a Dr. Ottovi von Habsburg. Oba nám za zaslané časopisy velmi poděkovali a zároveň popřáli mnoho zdaru v další činnosti Řádu v Čechách a naplňování našeho charitativního poslání.

-red-

Mit herzlichen Grüßen!

*Yours sincerely
G. Habsburg-Loth*

Antonín Schauer
OTTO VON HABSBURG

Program návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v naší zemi

Sobota, 26. 9. 2009 PRAHA

11:30: Uvítací ceremoniál na ruzyňském letišti v Praze

12:30: Návštěva kostela Panny Marie Vítězné – Pražského Jezulátka

16:30: Zdvornostní návštěva u prezidenta republiky na Pražském hradě

17:00: Setkání s představiteli politického a společenského života a s diplomatickým sborem ve Španělském sále Pražského hradu

18:00: Modlitba nešpor s kněžími, řeholníky, bohoslovci a zástupci církevních hnutí v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Neděle, 27. 9. 2009 BRNO

9:20: Přistání na letišti v Brně-Tuřanech

10:00: Mše svatá na letišti Brno-Tuřany; homilie Svatého otce; po mši: polední modlitba Anděl Páně

Neděle, 27. 9. 2009 PRAHA

17:15: Setkání s představiteli Ekumenické rady církví v ČR v Arcibiskupském paláci

18:00: Setkání s akademickou obcí ve Vladislavském sále Pražského hradu

Pondělí, 28. 9. 2009 STARÁ BOLESLAV

8:50: Návštěva baziliky sv. Václava

9:45: Mše svatá u příležitosti Národní svatováclavské pouti; homilie Svatého otce; po mši: Poselství Svatého otce mládeži

Pondělí, 28. 9. 2009 PRAHA

13:15: Oběd s biskupy v prostorách Arcibiskupského paláce

16:45: Rozloučení s Apoštolskou nunciaturou

17:15: Závěrečný ceremoniál na ruzyňském letišti

17:45: Odlet do Říma

zdroj: tiskové středisko ČBK

Automobil pro Dětský domov Hora svaté Kateřiny

Vážení přátelé, již dlouho je Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského příznivcem našeho zařízení. Již se stalo pravidlem, že vždy na Mikuláše a na Ježíška dostávají děti od vás dárky a ne ledajaké. Několik členů z vašeho řádu nás vždy poctí milou návštěvou o Vánocích. K naší obrovské radosti nám pan doktor Kavinek za Rtišovickou receptorii daroval 20 000,- Kč na nákup nového auta a ještě zprostředkoval prodejce.

Moje poděkování je velmi radostné, protože již v měsíci červnu se zrealizoval nákup nového vozu. První velký výjezd bude do Nezdic na Šumavě, kam děti pojedou se svojí tetou na čtrnáctidenní pobyt do horské chaty. Během prázdnin máme více akcí. Děti pojedou již 30. 6. do Chorvatska od Nadace Olgy Havlové a pak ještě do dvou letních táborů. Pro

děti které nemají kam v létě odjet, nehlásí se k nim rodiče a ani nikdo z příbuzných, je důležité změnit prostředí, poznat nové lidi a navázat přátelské kontakty s dětmi z rodin.

Během školního roku se zúčastňujeme velké soutěže DD CUP pořádanou Dětským domovem v Praze. Jde o sportovní klání v mnoha disciplínách a vždy vyjíždíme s dětmi do Prahy. Sami vidíte, že použití vícemístného vozu je velké a pro nás životně důležité.

Děkuji za všechny děti, tety i strýčky za dar panu Kavinkovi a vám všem za přízeň, kterou našemu domovu projevujete.

Hana Řebíková

řed. DD a ŠJ

(redakčně kráceno)

REUNION 4/2009

FOTO DĚTSKÝ DOMOV HORA SV. KATEŘINY

Poděkování Rtišovické receptorii

V dubnu dostal náš domov nabídku od pana JUDr. Kavinka na postavení pozemního bazénu v dětském domově. Nabídka veskrze lákavá, ale již jednou jsme se pokusili postavit pro děti krytý bazén a akce skončila na velmi těžce zpracovatelných požadavcích hygieniků. S politováním jsem poděkovala i nyní, neboť klimatické podmínky omezují využitelnost takového bazénu na minimum. Nadmořská výška nad 600 m nám vytváří příjemné klima v létě, ale na koupání je zde pouze tak týden či dva, navíc děti často odjíždějí do letních dětských táborů a tak by se lehkou mohlo stát že bychom jej vůbec nevyužili. Nabídka šla ještě dále... bazén bude postaven na pozemku paní vychovatelky v Mostě, ke které děti často jezdí. A tak bude bazén využit kdykoli v létě.

Dodávám, že aktivity Řádu vůči našemu zařízení jsou v posledních letech velmi četné a Rtišovická receptorie se o nás velmi stará a zajímá ji dění v našem zařízení. Pokud by i čtenáři měli zájem se o nás něco dozvědět, pak naše webová adresa je www.ddhsk.cz Zde máme celou škálu našich aktivit v oddílu aktuality chronologicky popsáno. Přeji krásné prožití léta všem čtenářům a členům řádu.

Hana Řebíková

Rok sv. Pavla byl zakončen v aramejštině

Na slavnost sv. Petra a Pavla v pondělí 29. června 2009 sloužil apoštolský nuncius J. E. arcibiskup Diego Causero poutní mši svatou v bazilice sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Při mši, která zakončila jubilejní Rok sv. Pavla, bylo čteno evangelium v aramejštině, jazyce Ježíše Krista.

Unikátem této mše byl přednes evangelia v aramejštině. Tento semitský jazyk, v němž Ježíš oslovoval své učedníky, je stále živý. Přestože byl příchodem arabsko-muslimského živlu do oblasti Blízkého východu výrazně zatlačen do pozadí, lze tento starobylý Kristův jazyk slyšet i dnes, a to nejen v liturgii východních církví, ale i na ulicích měst v Libanonu, v oblastech kolem Mosulu v severním Iráku či v syrské křesťanské obci Maloule vzdálené 56 km od Damašku.

Právě na území dnešní Sýrie na cestě do Damašku se z největšího nepřítele církve stal sv. Pavel jejím prvním misionářem. Poté, co se mu zjevil Ježíš Kristus, uvěřil a začal šířit evangelium v Malé Asii a v Evropě. Obrácení sv. Pavla, který byl stát mečem roku 65, se tak stalo jedním z kořenů křesťanství. Právě tato skutečnost byla ve spolupráci s velvyslanectvím Syrské arabské republiky připomenuta četbou evangelia v aramejštině.

Dnešní doba globalizace a rozvoje komunikačních technologií není příliš příznivá pro uchování dialektů. Aramejštině tak hrozí definitivní zánik. Pro obyvatele několika vesnic v severní Sýrii je totiž jen mluveným dialektem, který nikdy nezapisovali. Zájem křesťanských obyvatel malé Malouly o dědictví svých předků, na které jsou náležitě hrdí, však nedovoluje, aby jazyk starý více než 3000 let zanikl docela. Dokonce i ve zdejším muslimské menšině má aramejšтина mnoho příznivců. Nedávno tak v Maloule vznikl institut, kde se aramejšтина nejen vyučuje, ale kde také působí odborníci, kteří se pokoušejí o vytvoření gramatiky a písma vhodného pro zápis aramejštiny.

Rok sv. Pavla vyhlásil papež Benedikt XVI. při příležitosti pravděpodobného dvoutisícého výročí narození Pavla z Tarsu. Svatý otec v promluvě v bazilice sv. Pavla za hradbami v Římě při jeho vyhlášení 28. června 2007 zdůraznil, že Kristus i dnes potřebuje apoštoly ochotné obětovat se. Potřebuje svědky a mučedníky jako byl svatý Pavel. „Nejdřív horlivý pronásledovatel křesťanů poté, co na cestě do Damašku padl na zem oslepen božským světlem, přešel bez váhání na stranu Ukřižovaného a následoval ho bez dalšího rozvažování. Žil a pracoval pro Krista; pro něho trpěl a zemřel. Jak aktuální je dnes jeho příklad!“ řekl tehdy papež.

Rok sv. Pavla probíhal nejen v Římě, ale také v jednotlivých diecézích a především na poutních místech, v chrámech a institucích, které nesou jméno svatého Pavla a jsou inspirovány jeho postavou a učením.

Slavnostní mše sv., celebrowaná panem nunciem, se vedle členů Maltéžského řádu zúčastnili také členové Řádu sv. Lazara.

-red- s použitím materiálů ČBK

REUNION 4/2009

PUBLIC DOMAIN ARCHIVES

POKLADY Jeruzaléma

R.D. Michal Podzimek, ChLJ

Některá setkání ve Svaté zemi dojmají. Je jimi nepochybně návštěva Kristova prázdného hrobu, Getsemanské zahrady, Kaifášova domu a dalších autentických míst v Jeruzalémě i jinde v celém Izraeli a Palestině. Všechna tato místa i věci, které se na nich dodnes z biblické doby nacházejí, najednou ožívají. I čtení Písma na těchto místech dostává zcela nový rozměr. Doporučuji, aby každý, kdo má i přes současnou ekonomickou nepohodu našetřeno, využil svých peněz k pouti do míst, která již za pár let nebudou tak lehce přístupná jako dnes. Konflikt naší společnosti s náboženstvím Islámu se stále přirostává, a tak je potřeba využít tuto dobu poměrného klidu a míru. Bylo by totiž škoda nechat své peníze ukryté v kasičkách a přenechat je budoucím archeologům tak, jak to udělali nešťastní obyvatelé Jeruzaléma v létě roku 70 po Kristu. O nich je totiž následující příběh.

Na letošní pouti jsem se vydal i za poznáním dosud nepoznaného. Díky zajímavé expedici jsem se nečekaně v Jeruzalémě dostal i na místa, která byla tisíce let skrytá lidským očím. Jeruzalém doby krále Davida a Šalamouna, který je nyní archeologicky objevován v podzemí nedaleko chrámové hory, se postupně zpřístupňuje i laické veřejnosti. A nebude již dlouho trvat a bude přístupný také turistům. Za několik málo let bude například na dolním konci hlubokého údolí Cedron zprovozněno zbrusu nové turistické centrum plné podzemních sálů, jejichž součástí budou objevené stavby z doby, kdy Jeruzalém dobýval na Jebuzitech sám král David. Již dnes se návštěvníci mohou procházet vodními štolami, kterými vojáci krále Davida pronikali do kanaánského Jeruzaléma. Návštěvníkovi tak ožívají před očima biblické události z doby Samuela, Saula a Davida (viz 2Sam 5; 6-9). Dlouhá léta je již také přístupná část vodní

štoly krále Chizkiáše (viz 2Par. 32;30), která je pro náročnější turisty lákadlem. Z doby Starého Zákona však kromě zbytků vodních cisteren a bývalých zdí nic dalšího k vidění již není ani nebude.

Zajímavějším však o letošním jaru bylo setkání s archeology, kteří objevili podzemní systém chodeb a sklepení z doby, kterou dobře známe z evangelií. Jak se velmi podrobně dozvídáme ze strhující knihy „Válka židovská“ od očitého svědka Josefa Flavia, Jeruzalém byl nedlouho po Kristu zničen Titem Flaviem, synem císaře Vespasiána, který tak rozdrtil první židovské povstání. V roce 70 po Kristu, bylo město obklíčeno a uvnitř něho se ocitli nejen vzbouřenci, ale i přes milion dalších lidí, kteří se sem utekli buď před postupujícím římským vojskem nebo pouze přišli slavit svátek Přesnic. Do podzemí domů a tehdy již nepoužívaných vodních štol si tito lidé ukryli své cennosti v naději, že po válce si pro ně zase přijdou. Jen málokdo z obyvatel však čekal, že toto obležení Jeruzaléma bude pro většinu z nich také koncem jejich života. Vzbouření a fanatičtí Zélóté a Sikáριοvé totiž svojí neústupností vyprovokovali nejdříve hladomor a později i vyběsnili římské vojsko k vraždění a rabování uvnitř dobytého města. Následné boření domů římskou armádou, zboření hradeb a zavalení příkopů tak způsobilo, že osobní poklady mrtvých obyvatel přikryla staletí. I když Josefus Flavius píše o snaze římských velitelů vypátrat v troskách poklady Jeruzaléma, většina soukromého majetku již byla pohřbena sutinami. Flavius píše „...Římané pátrali po lidech ukrytých v podzemních chodbách...v těch podzemních průchodech totiž nacházeli mnoho cenností...“ (viz. VI. kniha 428-433).

Teprve až nyní se tedy archeologové dostávají do míst této tragédie, ležících hluboko pod současnou zástavbou Jeruzaléma.

Díky tomuto pohnutému příběhu z roku 70 po Kristu se tedy nyní objevují v podzemí peníze různých měn, které pocházejí jakožto platidla již od dob Hasmonejců či Heroda Velikého. Proto jsem letos i já mohl v „českých rukách“ držet stříbrný denár s portrétem i nápisem císaře Tiberia, minci, kterou možná i držel v ruce sám Pán Ježíš, když si ho v chrámu vyžádal, aby ukázal svým

Schody z Getsemanské zahrady ke Kaifášovu domu

Jeruzalém

FOTO MARTINA ŘEHOŘOVA

protivníkům „co patří císaři“. Stejně tak jsem si v ruce přehazoval i malé drobné měděné mince zvané asy či šekely, kterými možná zaplatila chudá vdova do chrámové pokladnice či za ně učedníci Pána nakupovali jídlo pro sebe i svého Mistra. V malých hliněných nádobkách tak leží v sutinách pečlivě schované dědictví neznámých obětí Jeruzaléma, které si pro svůj majetek nikdy nepřišly. Je to zvláštní a autentické, když se člověk může dotýkat věcí, na kterých jsou s trochou nadsázky možná i otisky prstů těch, kteří viděli jako mladí lidé Krista na vlastní oči, a kteří možná křičeli „Ukřižuj ho“ či „Jeho krev na nás a na naše děti!“. Anebo plakali nad neviností Ježíše Nazaretského, vlečeného s křížem za hradby? Nevíme, jejich celé hmotné dědictví spočívá v hodnotě jejich peněz, které již nikdy neviděli.

Rád sv. Lazara v Uhorsku

Radovan Ocsovay, BLJ

V roku 1096 prechádza územím Uhorska prvá krížová výprava, ku ktorej sa pripojili aj jednotlivci z radov miestnej drobnej šľachty a poddaných. V roku 1135 uhorská šľachtická menom Petronilla zakladá v Jeruzaleme špitál pre pútnikov z Uhorska a zaujímavosťou je, že svedkom zakladacej listiny bol sám veľmajster Johanitov a neskorší veľmajster Rádu sv. Lazara, frá. Raymond du Puy [1]. Uhorský kráľ Gejza II. ustanovil v roku 1160 za správca uvedeného špitálu a k nemu pristavaného chrámu v Jeruzaleme Rád križovníkov sv. Štefana kráľa (lat. *Cruciferi Sancti Regis Stephani*), ktorý sa v písomnostiach často spomína v spojitosti s Rádov sv. Lazara v Uhorsku a neskôr sa pravdepodobne včlenil do Rádu sv. Jána.

Prvá hodnoverná písomná zmienka o prítomnosti Rádu sv. Lazara v Uhorsku pochádza z metačnej listiny z r. 1181, v ktorej sa spomína „*una separat terrae Dorogh, alia Cruciferorum Sancti Lazari*“ [2], akési osobitne vyčlenené územie menom Dorogh inak tiež označované ako zem Križovníkov sv. Lazara. Dorog je mestečko v Komárňansko-ostrihomskej župe a uvedená metačná listina je zároveň prvou písomnou zmienkou o tejto obci. Lepra bola známa v Uhorsku najneskôr od pol. 11. storočia o čom existujú spoľahlivé záznamy v diele zo života sv. Gerárda, čanádskeho biskupa. Hospice a najmä leprosária vznikali obvykle za hradbami väčších miest a často popri hlavných cestách tak, aby poskytovali cestujúcim pútnikom dostupnú starostlivosť a zároveň uchránili obyva-

Joris Hoefnagel: Ostrihom v roce 1595

teľov miest od novej nákazy. Preto nie je žiadnym prekvapením, že sa špitálnici sv. Lazara usadili práve v obci Dorog, ležiacej na „via magna“, známej rímskej ceste spájajúcej pôvodne Aquincum a Noricum, len pár km od Ostrihomu, najvýznamnejšieho cirkevného centra a sídla uhorského prímasa. Niektorí autori sa domnievajú, že Rád sv. Lazara pôsobil v Uhorsku skôr, nakoľko sa už v roku 1162 spomína neďaleko obce Dorog „*silvula leprosorum*“, les malomocných, ale v tejto súvislosti sa priama zmienka o spojení s Rádov sv. Lazara nedevovala. Môžeme však predpokladať, že Lazariáni prišli do Uhorska na pozvanie Štefana III. alebo už spomínaného Gejzu II., známeho podporovateľa križiackych reholí a zakladateľa Rádu križovníkov sv. Štefana kráľa, ako aj špitálov v Ostrihome (1147) a Stoličnom Belehrade (1162), ktorý usadil v Uhorsku rád Johanitov a Templárov.

Na začiatku 13. storočia už vlastnili lazariáni v Uhorsku rádový dom, špitál pre malomocných a kostol v Ostrihome ako aj chrám a špitál v neďalekom Dorogu [3]. Okolo roku 1230 sa v Ostrihome konštituuje plnohodnotné priorstvo Rádu sv. Lazara s vlastným predstaveným, v listinách označovaným ako „*Magistro S. Lazari de Strigonio*“ [4]. Za vlády križiackeho kráľa Ondreja II. sa vplyv lazariánov v Uhorsku upevnil natoľko, že sa prior Rádu zdržiaval na kráľovskom dvore a zúčastňoval sa spolu s ďalšími cirkevnými hodnosťami ako svedok udeľovania kráľovských výsadných listín. Takto napríklad r. 1233 svedčil pri tzv. bereghských privilégiách [5]. Ondrej II. bol však pomerne slabým panovníkom, ktorý si vernosť šľachty a kléru zväčša zabezpečoval štedrým rozdávaním kráľovských majetkov. Výsledkom bol úpadok ústrednej moci a autority kráľa. To sa nepozdávalo jeho synovi, Belovi IV., ktorý dal v rámci prvých opatrení po svojom nástupe na trón prešetriť majetkové dary z čias svojich predchodcov a ak nejakú donáciu neuznal ako opodstatnenú, majetok jednoducho zhabal pre korunu. Repatriáciám sa popri iných zemepánoch nevyhli ani lazariáni, ktorí sa spolu s ostatnými rytierskymi rádmi obrátili s prosbou o pomoc priamo k pápežovi Gregorovi IX. Ten zanedlho intervenoval na uhorskom dvore bulou Vitero, vydanou dňa 17. februára 1236, v ktorej vyzýva kráľa Belu k navráteniu zabavených majetkov, menovite pre „*Hospitalis quoque Jerosolimitani, Militie Templi, Sancti Lazari et Sancti Sansoni in Ungaria Magistrorum et fratrum recepimus questionem...*“ [6]. Belo síce napokon kráľovskú moc na úkor ostatných vlastníkov pôdy posilnil, zároveň však získal príliš mnoho nepriateľov z radov šľachty i kléru.

V marci roku 1241 vtrhli do Uhorska tatárske hordy. Zaplavili väčšinu krajiny, odvliekli alebo povraždili skoro štvrtinu populácie kráľovstva. Odolalo im len zopár kamenných hradov ako Nitra či Ostrihom, no špitál i chrám sv. Lazara boli obliehaním značne po-

škodené. Presne o rok neskôr, Mongoli opustili Uhorsko, ale ich ríša zostávala pre krajinu aj naďalej blízkou a veľmi reálnou hrozbou. Belovu ďalšiu politiku z veľkej časti určovala práve táto obava a snaha posilniť obranu krajiny. Aby sa vyhol ďalším konfliktom, musel aj on rozdávať kráľovský majetok a to najmä osobám a rodom, ktoré sa zúčastnili bojov s Tatármi. Rád sv. Lazara sa počas jeho vlády v dôsledku neustáleho preozdeľovania kráľovských majetkov postupne dostával do úzadia. V roku 1256 Belo IV. odobral bratstvu sv. Lazara vinohrad v katastri obce Örs (dnes Nová Stráž pri Komárne) a za vojenské služby ho spolu s ďalšou pôdou daroval nemeckému comesovi Siegfriedovi z Mödlingu - „*...terram villae Vrs nominatam cum vna vinea a fratribus S. Lazari...*“ [7]. Podľa Borovszkého (Budapest 1896) sa Rád udržal v obci ešte aj v ďalších rokoch až napokon pripadla ostrihomskej kapitule a neskôr drobným zemanom. Pozemkové vlastníctvo v Novej Stráži je zároveň doposiaľ jediným hodnoverným dôkazom o prítomnosti Rádu sv. Lazara na území dnešného Slovenska v období stredoveku.

V roku 1272 sa Rád sv. Lazara opäť spomína v metácii medzi ostrihomskou kapitulou a križovníkmi Sv. Štefana kráľa pri vymedzovaní hraníc ich pozemkov v obciach Svätý Peter, Tát a Dorog „*...Ecclesie nostre Sancti Stephani cum terra Cruciferorum Ecclesie Sancti Lazary usque ad villam nostram Tat...*“ [8]. Uvedenú metáciu medzi „*ciuitatis Strigoniensis, Cruciferorum item S. regis Stephani, et Ecclesiae S. Lazari*“ napokon ešte v tom istom roku potvrdil aj panovník Štefan V. [9].

POZNÁMKY

[1] Roziere Jenő, Cartulaire de l'Eglise du Saint Sepulcre de Jerusalem, publié d'après les manuscrits du Vatican. Paris. 1849

[2] XVII. századi nem hitelcsített másolatból Knauz, Magyar Sion II, 121. l.

[3] Savona-Ventura C., The hospitaller knights of Saint Lazarus, Malta, 2006, tiež Rihmer A., Árpád-házi Szent Erzsébet és a Szent Lázár Lovagrend kapcsolata, in Acta Historica Turiciensia XXIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület 55. sz. kiadványa, Budapest – Erich 2008

[4] <http://www.arcanum.hu/mol/lpext.dll?f=templates&fn=main-hit-h.htm&2.0>

[5] <http://www.arcanum.hu/mol/lpext.dll?f=templates&fn=main-hit-h.htm&2.0>

[6] IX. Gergely pápa Regestáiból Theiner id. m. I. k. 142. l.

[7] E MSS. Heuenesianis Tom. B. alias R. p. 202–3. Originale in archiuo Primatiali., tiež Borovszky Samuel: Magyarország vármegyei és városai, Komárom vármegye, Budapest 1896, str. 60 a tiež <http://www.chotin.ocu.sk/minulost.html>

[8] Az eredeti után Knauz Nándor, Magyar Sion III. köt. 218. l.

[9] <http://www.arcanum.hu/mol/lpext.dll/fejer/78f/794/795/80f?f=templates&fn=document-frame.htm&2.0>

Dokončení v příštím vydání Reunionu.

Do vaší knihovny

Petr Adam: Němečtí rytíři

Vydalo Nakladatelství Trinitas v roce 1998

Řád Německých rytířů patří v širším domácím povědomí díky zkráceným a zejména neúplným informacím podporovaným tendenční beletrií k značně problematickým. Proto je publikace Petra Adama velmi záslužným počinem. Podává přehled nejen o vzniku řádu a jeho dalším vývoji jako celku, ale v dalších kapitolách se zaměřuje na vývoj v domácích, tedy českých poměrech. Shrnuje starší poznatky a zcela nově poskytuje přehled vývoje v posledních stoletích. Přínosem je i zpracování jeho vnitřní organizace včetně hledisek monasteriologických, církevně právních, heraldických a faleristických. Tato publikace nejen zaplňuje dosud citelnou mezeru v domácí historické literatuře, ale zároveň přispívá k objektivizaci dnešních zkrácených pohledů na historický fenomén, kterým řád v našich zemích nesporně byl.

Pro členy řádu sv. Lazara je publikace zajímavá tím, že je v ní zmínka o Prováděcí směrnicí k papežskému statutu týkajícího se přijímání familiářů Německého Řádu. Familiáři Německého Řádu jsou osoby jak duchovního tak světského stavu, kteří jsou přivtěleni k Německému Řádu a duchovním způsobem k řádu náležejí. Podílejí se dle svých možností na činnosti řádu a vytvářejí tak institut familiářů. V Prováděcí směrnicí je dále uvedeno, že zatímco pro rytíře Božího hrobu a rytíře Maltéské je vstup do institutu familiářů možný jen se souhlasem velmistra Německého Řádu, tak pro řád sv. Lazara a papežská vyznamenání není toto povolení potřeba. *Autor, zesnulý chev. Petr Adam, KLJ, byl jak členem Řádu sv. Lazara, tak familiářem Řádu Německých rytířů.*

Thomas E. Woods, Jr.: Jak katolická církev budovala západní civilizaci

Vydalo Res Claritatis v roce 2008

Zeptáte-li se dnes vysokoškolských studentů, co vědí o katolické církvi, lze jejich odpovědi shrnout do jednoho slova: „zkaženost“. Neměla by však jejich odpověď znít spíše „civilizace“?

Západní civilizace nám dala základy moderní vědy, blahobyt pramenící z ekonomiky založené na volném trhu, bezpečnost zakotvenou v zákonech, jedinečný smysl pro lidská práva a svobodu, dobročinnost – charitu jako ctnost, nádherné umění a hudbu, filosofii zakotvenou v rozumu a bezpečet dalších darů, které naše civilizace – nejvyspělejší v lidské historii – bere jako samozřejmost. Odkud však vyvěrá toto bohatství?

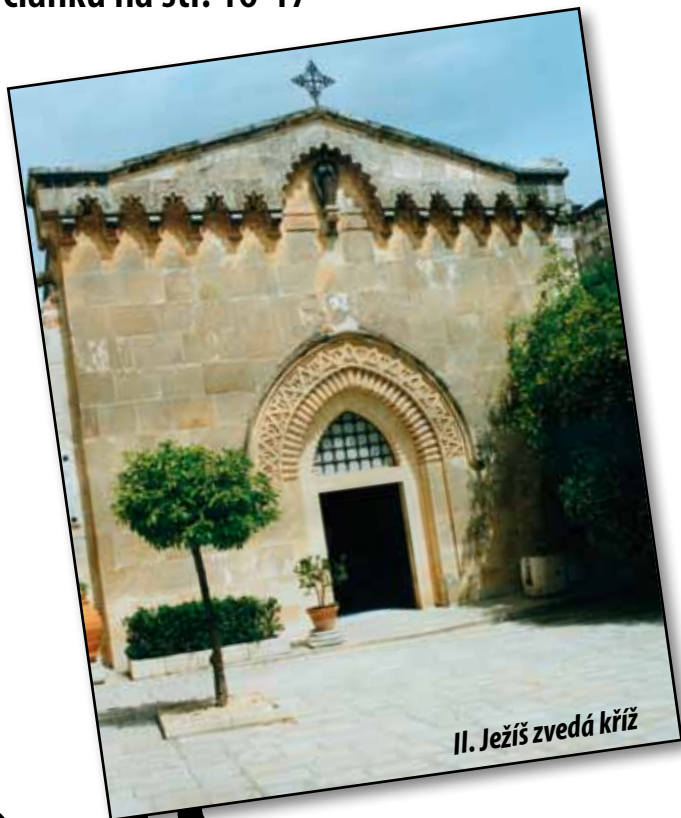
Historická monografie profesora Thomase E. Woodse, Jr. přináší alternativní pohled na úlohu katolické církve ve vývoji západní civilizace a jejího kulturního vlivu.

Publikace populární formou přibližuje, proč se moderní věda zrodila v katolické církvi, jak katoličtí kněží rozvinuli ekonomické teorie svobodného trhu o 500 let dříve než Adam Smith, jak katolická církev vynalezla systém univerzit, jak západní právní systém vyrostl z církevního práva, jak církev humanizovala pohanský Západ trváním na posvátnosti každého lidského života.

Tato publikace může být vhodným materiálem k diskusi a dialogu v naší sekularizované společnosti, ve které jakoby se znovu prosazoval názor, že bez opravdové náboženské svobody a svobody svědomí může „konzumní člověk“ spokojeně existovat. „Existovat“ možná ano, ale žít a opravdově tvořit určitě ne.

Miroslav Pavlák, BLJ

Ke článku na str. 16-17

II. Ježíš zvedá kříž

III. Ježíš padá pod křížem poprvé

Via JERUZALÉM Dolorosa

V. Šimon z Kyrény pomáhá nést kříž

VIII. Ježíš utěšuje jeruzalémské ženy

XIV. Ježíš je položen do hrobu

† chevalier Jan Stránský ze Stránky a Greifenfelsu

České velkopřevorství se zármutkem oznamuje, že 23. července 2009 zesnul ve věku 80 let po dlouhé nemoci náš spolubratr PaedDr. Jan Stránský, říšský rytíř ze Stránky a Greifenfelsu. Článek o chev. Stránském přineseme v příštím vydání Reunionu. Poslední rozloučení se konalo 12. srpna 2009 doma v Allschwilu ve Švýcarsku, počátkem října dojde k uložení ostatků v Praze. R.I.P.

REUNION

Vydává Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského – Bohemia. Vychází šestkrát ročně.

Adresa redakce: Karlova 28, Praha 1

Šéfredaktor: Petr J. Řehoř, KCLJ

Grafická úprava a sazba: Daniel Vojtíšek @ DanielPhoto

Produkce: Černošická investiční, s. r. o.

Tisk: Agentura Hoza Q

www.oslj.org, www.oslj.cz

kontakt cvp.rslj@seznam.cz

Príspevky do ďalšieho čísla Reunionu zasíľajte na e-mailovou adresu reunion.cvp@seznam.cz

Uzávierka ďalšieho čísla je 22. 10. 2009